Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok II | Warszawa, dnia 14 listopada 1930 roku | Nr. 46

# PRZEGLĄD MIĘSNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

Adres Redakcji i Administracji: Krakowskie-Przedmieście 5. Telefon 336-56.

RACHUNEK BIEŻĄCY POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE WARSZAWA



## TREŚĆ NUMERU:

Rok II Warszawa, dnia 14 listopada 1930 roku Nr. 46


# PRZEGLĄD MIĘSNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO


*J. LITWINOWICZ.*

## ŚRODKI POTRZEBNE DLA UTRZYMANIA ZAGROŻONEGO EKSPORTU HODOWLANEGO Z POLSKI

Obecna sytuacja produkcji hodowlanej na rynkach międzynarodowych stoi pod znakiem **silnie zwiększonej podaży towaru i bardzo poważnego obniżenia cen.**

W konsekwencji nadmiaru zboża i pasz hodowla we wszystkich krajach wzrosła znacznie. O ile chodzi o trzodę chlewną, to w ostatnim roku **Niemcy** wykazują przyrost o **3.800.000 sztuk, Danja o 1,300,000;** z innych krajów brak wprawdzie dokładnych cyfr statystycznych, niemniej jednak sytuacja, panująca na rynkach, wskazuje **na bardzo poważny wzrost pogłowia.** Na podstawie przybliżonych danych można ocenić, że przyrost trzody chlewnej w Europie za rok 1930 wynosi **8 — 10 miljonów sztuk.**

Przyrost ten konstatujemy również w Polsce. Jest on bezwątpienia słabszy niż w innych krajach, już choćby z tej przyczyny, że normalna ilość trzody w Polsce jest w stosunku do obszaru kraju i do ludności absolutnie zamała. Pozatem polska polityka agrarna, skierowana prawie wyłącznie na popieranie produkcji zbożowej i podtrzymywanie wywozu premjami, skierowała zboże nie w kierunku **zużywania w kraju na cele hodowlane,** lecz w kierunku wywozu w znacznej mierze nawet do tych krajów, które, jak n. p. **Danja, zużywając importowane z Polski tanie zboże do celów opasowych, wchodzą na tereny handlu międzynarodowego, konkurując z produkcją hodowlaną Polski.**

Nadmierna podaż towaru przyczyniła się do bardzo poważnego obniżenia cen. Rynek londyński wykazuje **spadek cen około 40 do 45 proc.** Rynek austrjacki i czeski wykazują różnicę **30 do 35 proc.** Na targach krajowych, gdzie za świnie mięsne typu eksportowego płacono niedawno **zł. 2.15** do **2.40, płaci się obecnie zł. 1.30 — 1.50 za 1 kg. żywca.**

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa **proces spadku cen trzody chlewnej nie jest jeszcze na ukończeniu i zachodzi obawa, że pogłębi się on dalej.** Spadek cen byłby już w międzyczasie uległ jeszcze ostrzejszemu załamaniu, **gdyby nie weszło w życie podniesione cło na przywóz tłuszczów z zagranicy,** co spowodowało **bardziej ożywiony popyt na trzodę o typie cięższym, słoninowym.**

Nie ulega wątpliwości, że ze względu na sytuację, panującą na rynku zbożowym, granica rentowności produkcji trzody przesunęła się. Jest jednakże również jasne, że obecne ceny trzody chlewnej **zbliżają się już do granicy rentowności i dalszy ich spadek spowoduje nierentowność hodowli.**

Ze względu na to, że pogłowie trzody w Polsce, wynoszące około **6 do 6½ miljona sztuk** i dające zaledwie **1½ miljona sztuk nadwyżki eksportowej,** jest absolutnie za małe i stoi w bardzo niekorzystnym stosunku do pogłowia trzody w innych krajach rolniczych, należy obawiać się, że dalsze załamanie się cen może skłonić rolników **do redukcji zapasów trzody.** Byłoby to objawem nadzwyczaj niekorzystnym i zmierzającym do zubożenia rolnictwa, gdyż po obecnej niepomyślnej konjunkturze nastąpi po pewnym czasie **podwyżka cen i produkcja polska może stanąć wobec korzystnej konjunktury bez towaru.** Pozatem zważyć się musi, że produkcja zwierzęca w Polsce jest **daleko tańsza niż w innych krajach** i ma wobec tego szanse zajęcia **dominującego stanowiska na europejskich rynkach zbytu.**

Wobec tego wszystkie wysiłki powinny być obecnie skierowane w kierunku nietylko **utrzymanie, ale i podniesienia ilościowego produkcji hodowlanej w Polsce.** Tymczasem obecna sytuacja przynosi już w najbliższym czasie **dwa poważne niebezpieczeństwa dla rynków zbytu trzody polskiej.** Z dniem 15 grudnia b. r. wchodzi w życie **podwyżka ceł w Czechosłowacji,** wedle której nowe obciążenie celne będzie wynosić na trzodę chlewną za **1 kg. żywej wagi 2 korony czeskie ponad cło dotychczasowe.** Stanowi to dalsze **obciążenie około 55 gr. polskich za 1 kg.**

Jeżeli zważymy, że na wielkich targach konsumcyjnych w kraju (Poznań, Mysłowice, Warszawa i t. p.) za świnie mięsne płaci się **zł. 1.30 do 1.45,** co zredukowane do ceny loco stajnia rolnika wynosi

**zł. 1.10 — 1.20**, to widzimy, że **podwyżka cła wynosi około 45 proc. wartości** czyli, że stanowić będzie **absolutną zaporę w eksporcie.** Wprawdzie jest możliwe, że wprowadzenie cła czechosłowackiego **podniesie poziom cen w Czechach**, jednakże podwyżka ta będzie w stosunku do nowego cła **minimalna**, gdyż **Czechosłowacja importuje zaledwie 18 proc. swego zapotrzebowania.**

Drugiem grożącem niebezpieczeństwem jest **podwyższenie taryfy celnej w Austrji**, która została uchwalona przez rząd austrjacki i która zacznie działać z dniem **1 lipca 1931 roku.** Pojemność Austrji i Czechosłowacji na trzodę importowaną z Polski wynosi około **1 miljona sztuk rocznie**, zatem projektowane podwyżki celne **odbiją się katastrofalnie na produkcji polskiej, jeżeli nie znajdzie się środków zaradczych.**

O ile chodzi o produkcję i eksport **bydła rogatego**, to dwa wyżej wymienione kraje, **Austrja i Czechosłowacja** dla eksportu również nie wchodzą prawie w rachubę. **Austrja szykanuje zupełnie import polski**, zaś **Czechosłowacja udziela kontyngentów minimalnych**, bo zaledwie 16.000 szt. rocznie, nie odpowiadających zupełnie potrzebom eksportowym Polski.

Jedynie tylko **Włochy**, z któremi ostatnio zawarto konwencję weterynaryjną przedstawiają **poważny rynek zbytu**, mogący odebrać rocznie ponad **100.000 szt. bydła rogatego.** Podtrzymanie regularnego obsyłania tego rynku zbytu leży bezwarunkowo w interesie produkcji bydła rogatego, tembardziej, że urodzaj zbóż, pasz i specjalnie kartofli zmusza rolnictwo do forsowania opasów.

Wobec tej sytuacji celem zwiększenia, a przynajmniej utrzymania dotychczasowego poziomu hodowli w Polsce, należy koniecznie szukać intensywnie **nowych rynków zbytu.** Rynki takie istnieją, a utrzymanie ich zależy jedynie tylko **od sprawności aparatu i od podtrzymania go na czas walki z konkurencją.**

Widoki powodzenia na nowych rynkach zbytu leżą w **taniości produkcji polskiej**, a dotychczasowe korzystnie przeprowadzone próby świadczą o **zdolnościach eksportowych polskiego towaru.** Jako nowe rynki zbytu wchodzą w rachubę: **Francja, Belgja, Włochy, Szwajcarja.** Pozatem możliwe jest **poważne z czasem wzmożenie eksportu bekonów do Anglji.**

Wchodząc na nowe rynki zbytu musimy się liczyć z **konkurencją innych państw agrarnych.** Panujący obecnie w poszczególnych krajach kierunek **protekcjonizmu agrarnego** zaostrza walkę konkurencyjną. **Niemcy** forsują, jak wiadomo, swój eksport **wysokiemi premjami wywozowemi i ulgami taryfowemi**, a nawet **bezpłatnym przewozem na kolejach. Węgry** płacą od eksportu również **premje wywozowe**, a oprócz tego **dodatkowo premje za transport na kolejach krajów odbiorczych.**

Doświadczenie, poczynione przez eksport polski w wywozie do **Francji i Włoch**, wykazuje, że **walka z państwami premjującemi eksport jest bardzo ciężka bez pomocy ze strony rządu, gdyż poszczególne jednostki eksportowe nie są w stanie ponosić poważniejszych strat na dłuższy przeciąg czasu.**

Doświadczenie wykazuje również, **że zdobycie i utrzymanie nader poważnego rynku angielskiego w eksporcie bekonów byłoby niemożliwe bez pomocy rządowej.** O ile więc produkcja hodowlana polska będzie kierowana na nowe tereny zbytu, **to musi mieć bezwarunkowo zagwarantowany pewien, zresztą niezbyt długi, czas opieki na okres pionierski, dążący do zapewnienia stałego zbytu.** Doświadczenia, uczynione z eksportem **baraniny** do **Francji**, wskazują, że krótki, bo tylko miesiąc trwający okres popierania eksportu przez **zwrot poniesionych przy tranzakcjach pionierskich**, umożliwił **opanowanie francuskiego rynku, na który obecnie eksport odbywa się regularnie, bez jakiejkolwiekbądź pomocy ze strony Państwa.**

Z wyjątkiem wywozu bekonów, nie przeznacza się dotychczas żadnych sum na popieranie eksportu produktów hodowlanych. Na cele podniesienia zbytu zboża zużyto w r. bieżącym około **30 miljonów złotych. Kwotą stanowiącą 10 proc. powyższej sumy, możnaby z łatwością zdobyć na trwałe nowe rynki zbytu dla polskiej produkcji hodowlanej.**

Wśród środków jakie należy szybko zastosować, aby zapewnić możliwości zbytu materjału rzeźnego, wymienimy m. in. absolutną konieczność zmodyfikowania polityki podatkowej w tym kierunku, ażeby **eksport produktów hodowlanych był ostatecznie zwolniony od podatku obrotowego, zawieszonego narazie tylko na rok 1930.**

Sprecyzowanie innych równie niezbędnych środków przekraczałoby ramy niniejszego artykułu. Będą one przedmiotem odpowiednich starań u naszych czynników miarodajnych.

## W SPRAWIE EKSPORTU WĘDLIN DO AUSTRJI

Austrjacko - Polska Izba Handlowa w Wiedniu zwraca uwagę na **wielkie możliwości rozwojowe eksportu polskich wędlin do Austrji.** Wartość przywozu wędlin i szynek z Polski do Austrji osiągnęła w roku 1929 zaledwie kwotę **70.000 szyl.**, podczas gdy wartość przywozu z Czechosłowacji w tym samym okresie czasu była wyższą **sześćdziesięciokrotnie.**

Niektóre gatunki polskich wędlin, jak np. **karczki, boczki**, i t. p. cieszą się w Austrji **znakomitą opinją**, tymczasem polscy eksporterzy siłą się głównie **na eksport kiełbas**, które opłacają cło kilkokrotnie wyższe niż inne wyżej wymienione wędliny, a tem samem są **artykułem mało opłacalnym**, jakkolwiek w Austrji znanym i poszukiwanym (zwłaszcza kiełbasy krakowskie).

Zdaniem Izby należałoby podjąć kroki celem wzmożenia eksportu polskich wędlin do Austrji, tem więcej, że w samym Wiedniu można umieścić z korzyścią dla polskiego eksportu około **6.000 kg. wędlin tygodniowo, t. j. cztery razy więcej**, aniżeli wynosi **dotychczasowy eksport polski do całej Austrji.**

(P. I. E.).

DR. M. DALKIEWICZ.

# SZWAJCARJA JAKO DOSTAWCA BYDŁA HODOWLANEGO

II.

W poprzednim artykule wykazałem, że z małemi wyjątkami prawie do wszystkich krajów europejskich docierało lub dociera obecnie bydło hodowlane szwajcarskie. Dla uzupełnienia tego obrazu pragnąłbym omówić także w krótkości eksport bydła szwajcarskiego do innych części świata.

## AMERYKA.

Najważniejsze trzy rasy bydła szwajcarskiego są znane dobrze w *Argentynie* i jakkolwiek w ostatnich latach importuje ten kraj najrozmaitsze rasy z Anglji, Holandji i Francji, to jednakże import zarodowego materjału ze Szwajcarji nie ustaje.

*Brazylja* importuje przeważnie bydło szwajcarskie jednomaściste, natomiast mniej znaną jest rasa Simentalska. Bydło zarodowe szwajcarskie jednomaściste jest bardzo cenione z powodu swej wytrzymałości i skromnych wymagań życiowych, co czyni je dobrym materjałem hodowlanym dla górskich okolic Brazylji. Także w *Kanadzie* znane jest bydło szwajcarskie jednomaściste, lecz silniej propagowane są rasy bydła angielskiego, mimo, że materjał hodowlany pochodzący ze Szwajcarji cieszy się dobrą opinją. Dość rozpowszechniona jest również rasa simentalska w *Chile* ze względu na swą wagę i zdolność do pracy, natomiast mniej interesują się tam bydłem szwajcarskiem jednomaścistem. Silną konkurencję dla bydła szwajcarskiego w Chile stanowią *Niemcy*, które propagują tam bardzo wydatnie własny materjał hodowlany głównie ras nizinnych i to po stosunkowo niższych a więc konkurencyjnych cenach. Kilka buhajów rasy Szwyc sprowadzono za pośrednictwem Nowego Yorku do republiki *Ecuador*, jednak o dalszych losach ewentualnego importu bydła szwajcarskiego na większą skalę do tego kraju nie jest mi wiadomo.

*Do Meksyku* importowano znaczne ilości bydła rasy Szwyc. Przed rewolucją w latach 1910/11 wiele gospodarstw meksykańskich hodowało tę rasę w czystości, a wyniki uznano za zadawalniające. Obecnie import uległ redukcji z powodu wysokich stosunkowo cen. Także do *Peru* docierały już odosobnione transporty bydła szwajcarskiego rasy Szwyc i Simental, a na wystawie hodowlanej, odbytej z początkiem 1929 w Lima, egzemplarze zarodowe wyżej wspomnianych ras oraz rasy Fryburskiej odniosły wielki sukces, gdyż wyróżniono je z pośród okazów innych ras. Wobec tego nie jest wykluczonem, że republika peruańska, która pod względem hodowli bydła rogatego stoi jeszcze bardzo nisko, nawiąże bliższe stosunki z hodowcami szwajcarskimi. Nieznaczne ilości materjału hodowlanego rasy Szwyc i Simental importowano także do *Uraguayu* i podobno z dobremi wynikami.

*Stany Zjednoczone Am. Północnej* importowały dawniej bardzo znaczne ilości bydła hodowlanego ze Szwajcarji. Jeszcze dotąd Kalifornja zasila się dla odświeżenia krwi materjałem zarodowym rasy szwajcarskiej jednomaścistej ze stanu Wisconsin i Michigan i wysoko go sobie ceni. Dalszy import oryginalnego bydła szwajcarskiego do Stanów Zjednoczonych Am. Półn. uniemożliwiają bardzo ostre przepisy policyjno - weterynaryjne, stosowane przez rząd amerykański do wszelkiego importu zwierząt żywych.

## AZJA.

Z krajów azjatyckich jedynie *Japonja* przed wojną importowała pewne ilości materjału hodowlanego rasy brunatnej i simentalskiej ze Szwajcarji, import ten jednak zastąpiono obecnie innemi rasami głównie holenderskiemi i angielskiemi, okazało się bowiem, że ostatnio wymienione rasy są o wiele mleczniejsze. Z tych powodów rasa simentalska podobno już w Japonji zupełnie wyginęła, natomiast pozostały rasy bydła szwajcarskiego brunatnego, które zdaniem tamtejszych fachowców, nadaje się dobrze do krzyżowania z bydłem miejscowem, zwłaszcza o ile chodzi o produkcję opasów.

## AUSTRALJA.

Także do *Australji* docierało bydło hodowlane szwajcarskie przed wojną, obecnie jednak z powodu ostrych przepisów weterynaryjnych import obcego bydła do Australji ustał zupełnie i jest dozwolony tylko z Anglji, Nowej Zelandji, Szkocji, Kanady i Stanów Zjednoczonych Am. Półn.

## POLSKA.

O ile chodzi o Polskę tradycje hodowlane bydła szwajcarskiego, a zwłaszcza rasy Simental i Szwyc są bardzo dawne. Niema prawie żadnej dzielnicy w Polsce, do której nie docierałoby wspomniane bydło, a jeszcze dziś— mimo ogromnego zniszczenia, jakie wywołała wojna w naszym zwierzostanie, istnieją obszerne połacie kraju, w których bydło to stanowi przewagę i nadaje piętno całemu miejscowemu pogłowiu. Głównie ma to miejsce w *Małopolsce wschodniej i środkowej.* Zwarte pogłowie bydła rogatego czystej rasy Simental lub rasy krajowej z przeważającą domieszką typu simentalskiego widzimy w powiatach: Kosów, Peczeniżyn, Nadwórna, Bohorodczany, Tłumacz, Dolina, Stanisławów, Kałusz, Stryj, Żydaczów, Rohatyn, Bóbrka, Strzyżów, Jasło, Gorlice, Krosno, Brzozów, w pewnej części powiatów: Grybów, Lisko, — a wiele obór pełnej krwi Simental spotykamy jeszcze w wielu innych powiatach Małopolski wśród większej własności.

Bydło to hodowano również w większych rozmiarach w kilku powiatach *Wielkopolski*, a jeszcze dotąd spotyka się je w dość poważnych skupieniach np. w powiecie Wyrzysk. Trzeba dodać, że i województwa centralne, a także— o czem już wspomniałem powyżej — w województwach: *wołyńskiem i poleskiem* istniała przed wojną wśród pewnej części większej własności tendencja do hodowania tej rasy.

Mniej rozpowszechnioną była w Polsce rasa Schwyc i nigdzie nie mamy większych jej skupień, jednak przed wojną importowano także tę rasę do Polski ze Szwajcarji obok Alganerów, a pewne ślady jej oddziaływania, jakkolwiek w małym stopniu spotyka się gdzieniegdzie jeszcze dzisiaj na osobnikach rasy czerwonej polskiej.

Trzeba przyznać, że wyniki akcji chowu w Polsce rasy simentalskiej w czystości, względnie jej krzyżowania z bydłem miejscowem, zwłaszcza w Małopolsce wschodniej były bardzo dobre, gdyż w naszych warunkach bydło to nie ulegało degeneracji, a wszechstronna jego użytkowość przedstawiała duże korzyści dla hodowców.

Zdolność opasowa Simentalerów jest ogólnie znana,

a materjał wołów utrzymywanych stale w ciągu lata na pastwiskach naddniestrzańskich lub paszonych ziemniakami, względnie wywarami z gorzelń był przed wojną bardzo wysoko ceniony na rynkach zagranicznych.

Jeszcze dotąd woły robocze z górskich i podgórskich okolic Małopolski, gdzie przeważa typ rasy simentalskiej, są uważane za pierwszorzędne, a to ze względu na bardzo silną budowę kośćca i mięśni oraz wydatny chód, wreszcie dużą odporność na wpływy atmosferyczne.

Co do mleczności krów zdania są podzielone, wielu twierdzi, że rasa simentalska jest mało mleczna; — co do mnie sądzę, że jest to sąd zbyt powierzchowny, bo znam wiele krów tej rasy nie ustępujących w niczem innym rasom nawet nizinnym, a trzeba dodać, że w każdym razie mleko krów simentalskich zawiera z reguły *większy procent tłuszczu*, niż mleko pochodzące od rasy holenderskiej. Zależy to głównie od sposobu żywienia, gdyż w wielu majątkach większych Małopolski, hodujących w czystości bydło rasy simentalskiej i fryzyjskiej kontrola udojów wykazywała dla obu ras tesame wyniki pod względem ilości udoju, a z reguły większe procenty tłuszczu.

Muszę wreszcie dodać, że mleczność krów simentalskich u nas, zwłaszcza w Małopolsce, podnosiła się stale i była naogół wyższą niż w Szwajcarji, co — jak sam stwierdzić mogłem w ciągu zakupów materjału hodowlanego w Szwajcarji — wywoływało zdziwienie u hodowców szwajcarskich.

Pod względem odporności na gruźlicę rasa simentalska wcale nie stoi niżej od innych ras czy to zagranicznych czy też krajowych, gdyż przez długie lata prowadzona przezemnie z ramienia b. Galicyjskiego Wydziału Krajowego akcja walki z tą chorobą nie wykazała, aby bydło simentalskie łatwiej ulegało gruźlicy niż inne rasy.

Jedną z dużych zalet rasy simentalskiej są wielkie, ciężkie i łatwo opasające się cielęta, których obecnie bardzo nam potrzeba ze względu na szczęśliwie zapoczątkowany eksport bydła i mięsa do *Włoch*. Kraj ten jednak jest odbiorcą tylko na cielęta *ciężkie i dobrze opasione*.

Podnosząc wyżej wspomniane zalety bydła simentalskiego, nie chciałbym być zrozumiany w ten sposób, jakobym pragnął rasę tę narzucać tam, gdzie równie dobrze może spełnić swą rolę inna rasa zagraniczna u nas już zaaklimatyzowana, względnie nasze bydło krajowe, pragnąłbym jednakże zaznaczyć, że nie należy zaniedbywać hodowli rasy simentalskiej w tych połaciach kraju, w których istnieją większe i prawie jednolite jej skupiena; względnie u hodowców większych posiadających jeszcze znaczną ilość osobników czystej krwi tej rasy. Chodzi o to, aby ten cenny materjał uchronić od degeneracji, co niewątpliwie może nastąpić, jeżeli *przez import pewnej ilości materjału zarodowego nie odświeżymy krwi* i pozwolimy, aby siłą konieczności uprawiano chów *sam w sobie*.

Mam wrażenie, że dla okolic i hodowców wyżej wspomnianych należałoby, jak dawniej, *importować corocznie pewną ilość dobrych buhajów ze Szwajcarji*, a może nawet, od czasu do czasu, *nieco wyborowego materjału żeńskiego*.

Trudność polega na tem, że cena wyborowego materjału hodowlanego w Szwajcarji jest bardzo wysoka, co w naszem ciężkiem położeniu gospodarczem uniemożliwia hodowcom zakupno, jednak mam wrażenie, że moglibyśmy się uciec do środka, projektowanego już przez *Niemcy*, które również potrzebują pewnej ilości buhajów rasy simentalskiej dla odświeżenia krwi swego pogłowia w Bawarji i Badenji, mianowicie powinniśmy z rządem szwajcarskim przeprowadzić rokowania na temat ewentualnej *wymiany polskiego materjału rzeźnego (bydła rogatego i świń), którego Szwajcarja potrzebuje i który importuje skądinąd za pewną ilość materjału hodowlanego*.

Sądzę, że Szwajcarja, której powinno zależeć na odnowieniu stosunków z dawnym poważnym polskim rynkiem zbytu dla swego bydła hodowlanego, nie będzie chciała traktować Polski *gorzej od innych krajów eksportujących materjał rzeźny do Szwajcarji*, a my zyskalibyśmy na takiej tranzakcji, mając do dyspozycji potrzebny nam materjał zarodowy i mogąc zdobyć nowy rynek zbytu dla naszego bydła opasowego i świń rzeźnych.

Wdzięczną rolę pośrednika w tej akcji powinien wziąć na siebie *Syndykat Polskich Eksporterów Trzody i Bydła*, który już bada możliwości jej zrealizowania.

# NOWE CZECHOSŁOWACKIE PRZEPISY CELNE
## DOTYCZĄCE TRZODY CHLEWNEJ I BYDŁA

Z dniem 15 grudnia b. r. mają wejść w życie w Czechosłowacji nowe postanowienia w sprawie ceł wwozowych na nierogaciznę i bydło, oparte na zasadzie **stawek ruchomych,** zależnie od przeciętnych cen targowych w danym miesiącu. Za punkt wyjścia wzięta jest **cena średnia Kc. 10.60 za 1 kg. żywej wagi** i cło skonstruowane jest w ten sposób, by cena **wahała się około tej granicy** i nie odbiegała od niej zbytnio ani w górę ani w dół. Ponieważ obecnie przeciętna cena na rynku praskim wynosi około **Kc. 8.30,** zatem według nowych przepisów przy takim poziomie cen musiałby znaleźć zastosowanie **podwójny dodatek do cła zasadniczego, wobec czego eksport z Polski do Czechosłowacji byłby w praktyce bezwzględnie uniemożliwiony aż do czasu podniesienia się cen na rynku praskim do takiej wysokości, która mogłaby wytrzymać dalsze ciężary celne.** Poniżej podajemy szczegóły tych postanowień:

**Świnie:**

o wadze do 120 kg. Kc. 84.— za sztukę; o wadze ponad 120 kg. Kc. 110.— za sztukę.

1) Jeżeli średnia cena miesięczna za 1 kg. żywej wagi (obliczona przez praską kasę targową) jest **niższa niż Kc. 10.60, wówczas stawka celna podwyższa się o Kc. 80.— za każdych 100 kg. żywej wagi.**

2) Ten dodatek odpada z chwilą, gdy średnia cena miesięczna za 1 kg. żywej wagi uzyska poziom conajmniej Kc. **11.70.**

3) O ile średnia cena miesięczna spadnie poniżej **Kc. 9.80,** wówczas do stawki celnej dochodzi **wyjątkowy dodatek, którego wysokość będzie ustalana przez rząd w ten sposób, by uzyskanie ceny przeciętnej Kc. 10.60 było umożliwione.**

4) O ile jednak średnia cena miesięczna przekroczy **Kc. 12.50** za 1 kg. żywej wagi, rząd zredukuje cło w ten sposób, by cena **Kc. 10.60** była utrzymana.

5) O ile średnia cena za 1 kg. żywej wagi przy świniach ponad 120 kg. spadnie poniżej **Kc. 10.60,** wówczas do stawki celnej dochodzi dodatek w wysokości **Kc. 40.— za każdych 100 kg. żywej wagi.**

6) Ten dodatek odpada, o ile średnia cena miesięczna za 1 kg. żywej wagi osiągnie conajmniej poziom **Kc. 10.60.**

7) O ile średnia cena za 1 kg. żywej wagi takich świń spadnie poniżej **Kc. 9.80,** pobiera się prócz stawki celnej jeszcze dodatek w wysokości **Kc. 60.—**, który zostanie zredukowany na **Kc. 40.—** skoro tylko cena za 1 kg. żywej wagi osiągnie conajmniej **Kc. 9.80.**

**Bydło:**

| | | | |
|---|---|---|---|
| I. | Woły | Kc. 160.— | za 100 kg. |
| | Buhaje | 160.— | „ |
| | Krowy | 140.— | „ |
| | Bydło młode | 130.— | „ |
| | Cielęta | 130.— | „ |
| | Mięso świeże | 320.— | „ |

Powyższe stawki celne są przy imporcie z tych państw, z któremi Czechosłowacja zawarła umowy handlowe, zredukowane następująco:

| | | | |
|---|---|---|---|
| II. | Woły i buhaje | o Kc. 44.— | na 100 kg. |
| | Krowy | 38.— | „ |
| | Bydło młode i cielęta | 37.— | „ |
| | Mięso świeże | 88.— | „ |

1) Powyższe stawki pozostają w mocy, jak długo średnia cena miesięczna za 1 kg. żywej wagi (wołów) według spostrzeżeń mięsnej kasy targowej w Pradze nie spadnie o 8% **poniżej średnich cen miesięcznych z marca i kwietnia 1930 r.**

2) O ile zajdzie wyżej wspomniany wypadek wówczas mają zastosowanie stawki celne, wymienione w punkcie I.

3) Ta podwyżka traci zastosowanie, skoro średnia cena za 1 kg. żywej wagi przy wołach w miesiącu kalendarzowym osiągnie wysokość **Kc. 7.80 lub więcej.**

4) Skoro jednak cena przeciętna w miesiącu kalendarzowym spadnie o 16% w stosunku do bazy porównawczej, wówczas wymienione w punkcie I stawki celne zostaną podwyższone następująco:

| | | | |
|---|---|---|---|
| woły i buhaje | o Kc. 44.— | za 100 kg. | |
| krowy | 38.— | „ | |
| bydło młode i cielęta | 37.— | „ | |
| mięso świeże | 88.— | „ | netto |

5) Podwyżka cła niema zastosowania, jeżeli średnia cena spadnie mniej niż 8% w stosunku do bazy porównawczej.

Wprowadzenie i znoszenie każdorazowych dodatków celnych ogłasza Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa, Przemysłu i Handlu i Aprowizacji w zbiorze ustaw i rozporządzeń z ważnością od dnia 10 tego miesiąca kalendarzowego, który następuje po owym miesiącu, w którym została ustalona miarodajna cena przeciętna.

Do powyższych stawek celnych dochodzi jeszcze podatek obrotowy, który przedstawia się następująco:

| | | |
|---|---|---|
| woły | Kc. 45.— | za szt. |
| buhaje | 32.— | „ |
| krowy | 28.— | „ |
| młodzież | 25.— | „ |
| cielęta | 3.— | „ |
| świnie do kg. 100 ż. w. | 1.— | „ |
| świnie do 120 kg. ż. w. | 7.— | „ |
| ponad 120 kg. | 12.— | „ |

## KOMUNIKACJA WAGONAMI „FERRY-BOATS" MIĘDZY POLSKĄ A ANGLJĄ

Wiedeński „Allgemeiner Tarifanzeiger" w Nr. 36/30 na stronie 1113 podaje do wiadomości, że Polskie Koleje Państwowe zapoczątkowały z dniem 14 sierpnia b. r. komunikację bezpośrednią bez przeładowania między stacjami polskiemi a angielskiemi w specjalnych wagonach *„Ferry-Boats"*, należących do kolei Rzeszy Niemieckiej, via Zeebrugge - Harwich. Komunikacja ta podlega następującym przepisom:

Ekspedycja ma miejsce na zasadzie konwencji międzynarodowej łącznie z przepisami uzupełniającemi. Towary, których charakter może zagrażać użytkowaniu wagonów dla transportu artykułów, przeznaczonych do tego w pierwszym rzędzie t. j. świeżych owoców, środków żywności, jedwabiów, tkanin, maszyn i t. p. artykułów, nie są dopuszczone do transportu. Każdy wagon winien być nadany do Zeebrugge za pomocą listów przewozowych międzynarodowych. Transporty przeznaczone do Anglji winny być załadowane via punkty graniczne polsko - niemieckie i niemiecko - belgijskie na adres: Societe Belgo - Anglaise des ferry-boats à Zeebrugge ferry-boats. Reekspedycja do Anglji jest zapewniona przez powyższe Towarzystwo na zasadzie instrukcyj reekspedycyjnych, które otrzymuje ono ze strony firm wysyłających.

Przewoźne jest obliczane według marszruty żądanej przez wysyłającego i na podstawie obowiązujących taryf. O ile przewoźne jest obliczane według stawek dla przesyłek drobnicowych, to mimo wszystko przesyłki podlegają przepisom, dotyczącym przesyłek całowagonowych. Oprócz przewoźnego pobierana jest dodatkowa należność w wysokości 8 proc. ogólnych kosztów transportu lądowego. Tej należności dodatkowej nie pobiera się w wypadkach ładowania w wagonach zamkniętych.

Niedopuszczalne są dodatkowe dyspozycje, zmierzające do zmiany stacji przeznaczenia Zeebrugge Ferry-Boats, albo pierwotnego odbiorcy, albo też takie dyspozycje, które wprowadzają inną marszrutę niż via punkty graniczne polsko - niemieckie lub niemiecko - belgijskie.

Nadawcy winni zamawiać wagony ferry - boats pisemnie na stacji załadowania i złożyć do każdego wagonu gwarancję w wysokości 62,40 zł. oraz kaucję w stosunku 0,20 franków złotych za wagon i ilość kilometrów, które wagon ma przebiec próżny między stacją graniczną niemiecko - polską a stacją załadowczą — tam i z powrotem.

Bieg próżny wagonu winien być pokryty biegiem wagonu załadowanego. Każdy niepokryty kilometr biegu próżnego opłaca należność w stosunku 0,20 franków złotych za 1 klm. Gwarancja i kaucja zostają nadawcy zwrócone po całkowitem dopełnieniu umowy o przewóz, natomiast przepadają, o ile nadawca rezygnuje z użytkowania zamówionego wagonu.

# POSIEDZENIE RADY ZARZĄDZAJĄCEJ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

Dnia 8 b. m. odbyło się zwyczajne miesięczne posiedzenie Rady Zarządzającej P. Z. B. pod przewodnictwem p. prezesa dr. **J. Ruckera,** przy udziale p. reprezentantów Ministerstw: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i P. Instytutu Eksportowego oraz pełnego składu Rady.

Załatwiono szereg spraw bieżących, przedstawionych przez Dyrekcję Związku i przyjęto do zatwierdzającej wiadomości wnioski Komisji Hodowlanej przy Związku z posiedzenia z dnia poprzedniego, ujęte w rzeczowym referacie prof. **J. Rostafińskiego,** ustalające bezpośredni stosunek i najbliższy kontakt P. Z. B. i zjednoczonych w nim fabryk z hodowlą trzody bekonowej i jaknajenergiczniejsze poparcie rozwoju jej głównie w centrach przemysłu, zwłaszcza po względem **wysokiej selekcji trzody,** którąby zagwarantowała **wysoki standart produkowanego bekonu.**

Zasadą pracy, którą P. Z. B. rozwinąć chce w jaknajbliższej przyszłości na terenach produkcji fabryk, będzie przedewszystkiem **uzyskanie kredytu z Ministerstwa Rolnictwa dla producentów trzody chlewnej na zakup znacznej ilości rozpłodników,** w myśl przyrzeczenia p. ministra Rolnictwa, udzielonego na wiosnę r. b. P. Z. B., w powyższej sprawie. W myśl uchwały Komisji, kilka tysięcy sztuk rozpłodników, mających być już w przyszłym roku rozdzielonych pomiędzy producentów, będzie prawie całkowicie zakupione w **kraju** z czołowych naszych chlewni. Związki hodowlane będą tym fachowym organem, który decydować będzie, tak o źródłach zakupu, jak o klasyfikacji zakupowanego materjału. Komisja ustaliła dalsze wytyczne projektu rozmieszczenia materjału rozpłodowego w zakresie: **technicznego wykonania zakupu, rozdziału sztuk rozpłodowych, instruktorjatu na terenach,** mającego być łącznikiem pomiędzy przemysłem bekonowym, a producentami, **dostosowanie ustawy weterynaryjnej do potrzeb hodowli trzody i jej przetwórstwa** i t. d.

Polski Przemysł Bekonowy, który coraz większe ilości trzody chlewnej przerabia i eksportuje, zgodnie ze swym planem organizacyjnym udzielać będzie zagadnieniu selekcyjnej produkcji trzody bekonowej jaknajwiększej uwagi i dołoży wszelkich starań, aby produkcja ta coraz bardziej potężniała ilościowo i jakościowo się ulepszała. Instrumentem dla powyższej pracy jest **Komisja Hodowlana** przy Związku, w której udział biorą przedstawiciele organizacyj rolniczych, hodowlanych, jak również Izb Rolniczych.

W dalszym ciągu, Rada przyjęła do zatwierdzającej wiadomości wypłacenie I-ej transzy pożyczki dla m. Gdyni **na budowę przyszłej Rzeźni Eksportowej,** jak również uchwaliła jednogłośnie przyjęcie 2-ch nowych bekoniarni, a mianowicie: 1) bekoniarni w **Pucku** oraz 2) **Kujawskiej Spółdzielczej Przetwórni Mięsnej** Sp. z o. o. w **Czerniewicach,** — w poczet członków Związku.

Rada przyjęła do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie dyrektora Związku p. **T. Basińskiego,** w sprawie inspekcji statków morskich, wożących bekony do Anglji, przyczem, w myśl wniosków sprawozdania postanowiono zwrócić się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z prośbą o wydanie zarządzeń, któreby postulaty Związku, w zakresie ulepszania dotychczas jeszcze mocno szwankującego przewozu morskiego — wprowadziły w życie.

Wyczerpujące sprawozdanie standaryzacyjne p. inspektora **W. Hanickiego** wykazało, iż przepisy standaryzacyjne, ustalone przez P. Z. B. i zatwierdzone przez resorty gospodarcze Rządu coraz lepiej są przez zjednoczone fabryki wykonywane i dzięki nim standart polskiego bekonu wykazuje **coraz lepsze znormalizowanie produkcji,** coraz bardziej zbliża się **do klasycznego standartu duńskiego i coraz lepszą zdobywa markę na rynku angielskim i popularność dla produktu polskiego.**

Obecnie na terenie Polski znajduje się **20 bekoniarni,** wszystkie są członkami P. Z. B. Eksport bekonu w r. b. w stosunku do roku zeszłego powiększył się przeszło o **50 proc.** i wyniósł za 10 miesięcy r. b. **190.000 Q.,** w porównaniu do **145.000 Q.** za cały rok zeszły.

# Z WĘGIERSKIEGO RYNKU TRZODY

*(SPRAWOZDANIE KONSULATU R. P. W BUDAPESZCIE).*

Mimo większego nieco od normalnego spędu poniedziałkowego, ruch na rynku budapeszteńskim był dość ożywiony i sprzedaż towaru zwłaszcza przednich jakości nie napotykała na trudności. W drugiej połowie tygodnia zbyt ciężkiego towaru starego był już trudniejszy, co stoi w związku z tą okolicznością, iż fabryki salami, które mają na ten towar zapotrzebowanie, wobec łagodnej pogody jeszcze nie zdołały rozwinąć całej swej zdolności produkcyjnej i dowiezionego w większych ilościach towaru nie mogły w całości zakupić.

Ceny, w stosunku do cen w ubiegłym tygodniu, nie uległy zmianie i kształtowały się dnia 30 października następująco:

| *Świnie:* | *Ceny 1 kg. żywca w pengó:* |
|---|---|
| I-a tłuszczowe z obszarów dworskich o wadze pary pow. 300 kg. | 1.22 — 1.24 |
| Takież średnie (250 — 260 kg.) | 1.20 — 1.22 |
| Średnie zbierane (220 — 260 kg.) | 1.14 — 1.16 |
| Lekkie (180 — 210 kg.) | 1.10 — 1.12 |
| Podrzędne (100 — 160 kg.) | 1.05 — 1.10 |
| Angielskie szynkowe (120 — 180 kg.) | 1.30 — 1.40 |

*Spęd* dnia 30 października wynosił 3452 szt., z czego nie sprzedano 498 sztuk.

Rynek słoninowy i tłuszczu był bardzo ożywiony, przyczem zwłaszcza cena tłuszczu uległa zwyżce. Ceny hurtowe: tłuszcz: 1.72 — 1.76, słonina: 1.44 — 1.46 p. za 1 kg.

# WYTRZYMAŁOŚĆ KONSERW MIĘSNYCH

Bardzo ciekawą próbę co do wytrzymałości konserw mięsnych przeprowadzono obecnie — jak donosi „Allgemeine Fleischer Zeitung" — w Niemczech.

Z okazji znalezienia zwłok badacza polarnego Andreego, który w r. 1897 osiągnął balonem biegun północny i tam zginął, znaleziono również pochodzące z tych czasów konserwy mięsne, które dostały się obecnie z powrotem do rąk ich wytwórcy niemieckiego, mistrza niemieckiego Kickelhayna w Braunsdorf. Nadto w posiadaniu tegoż producenta konserw znalazła się jedna skrzynia konserw mięsnych wyprodukowanych w r. 1900, która pochodziła z transportu wysłanego wówczas przez wspomnianą wytwórnię do Afryki południowej i Australji i zwróconego mu po pięciu miesiącach.

Po odnalezieniu konserw mięsnych zabranych w swoim czasie przez ekspedycję Andreego p. Kickelhayn postanowił wypróbować wartość wspomnianych konserw.

Po komisjonalnem stwierdzeniu identyczności badanej skrzyni, zawierającej wedle napisu 90 porcyj konserw mięsnych o wadze 35 kg. brutto a 18 kg. netto, przystąpiono do jej otwarcia. Po odśrubowaniu przykrywy zauważono, że trociny, w których mieściły się puszki z konserwami nie uległy zepsuciu, a puszki nie były zniszczone.

Napisy na puszkach brzmiały: „mięso buljonowe".

Nie zauważono żadnych wzdęć (t. zw. bombaży) puszek, tylko w miejscach, w których przylepiły się do puszek wilgotne partje trocin zauważono ślady rdzy. Po otwarciu jednej puszki najlepiej zachowanej stwierdzono, że zapach jej zawartości był normalny i bez zarzutu. Jedną z takich puszek włożono do kipiącej wody, a po jej otwarciu stwierdzono również normalny silny, naturalny aromat zawartości, przyczem kawałki mięsa były jędrne i kruche, a rosół o przyjemnym normalnym zapachu.

Następnie otwarto jedną z puszek gorzej zachowanych t. j. silnie zardzewiałą, której pokrywka wydawała się niedość szczelną. Zawartość tej puszki miała woń przykrą, a jej powierzchnia pokryta była pleśnią. Puszkę tę przeznaczono do badań bakterjologicznych, których wyniki będą ogłoszone dodatkowo.

Zawartość puszki ogrzanej w gorącej wodzie kosztowali wszyscy obecni i wydali orzeczenie następujące: Mięso zachowało w całości swą normalną strukturę i naturalny aromat oraz smak — przyjemny smak i aromat zachował również rosół z tej konserwy.

Podobną próbę z dobrym rezultatem przeprowadzono również z puszką parówek wieprzowych, pozostałą z transportu konserw, dostarczonego przez Kickelhayna przed trzydziestu laty armji rosyjskiej. Również przy tej próbie stwierdzono, że zawartość puszki nie uległa zepsuciu.

*„Dr. D."*

# INFORMACJE RYNKOWE

## RYNKI KRAJOWE

### WARSZAWA, OD 2 DO 8 PAŹDZIERNIKA

**Spęd:** bydła rogatego 1156 szt.; cieląt 775 szt.; baranów —; trzody chlewnej 3889 szt.

**Mięso przywozowe:** wołowina 3982 ćwiartek; cielęcina 11043 ćw.; baranina 7575 ćw.; wieprzowina 8132 kg.

**Średnie ceny żywca w hurcie za 1 kg.:**

bydło rogate: pełnomięsiste zł. 1.40, wytuczone 1.20, chude 1.00; jałowizna 90; cielęta 1.70; barany —; trzoda chlewna: sztuki słoninowe 1.80, mięsne 1.60.

**Średnie ceny mięsa w hurcie za 1 kg.:**

Zady z uboju warszawskiego: wołowiny I gat. 2.30; II gat. 1.80; cielęcina 2.70; baranina —. Zady przywozowe: wołowina I gat. 2.10, II gat. 1.70; cielęcina 2.40; baranina 2.10. Przody z uboju warsz.: wołowina I gat. 2.40, II gat. 1.60; cielęcina 2.60; baranina —. Przody przywozowe: wołowina I gat. —, II gat. 1.20; cielęcina 2.00; baranina —. Wieprzowina z uboju warsz.: słoninowe 2.40, mięsne 2.20. Wieprzowina przywozowa: słoninowe —, mięsne 2.20.

### SOSNOWIEC, OD 3 DO 8 PAŹDZIERNIKA.

Spędzono na Targowicę w Sosnowcu 1542 sztuk trzody chlewnej.

Płacono za 1 kg. żywej wagi zł. 1.50 do wyjątkowo 2.15. Tendencja słaba.

### KRAKÓW OD 1 DO 8 LISTOPADA

| spęd | sztuk | ceny od | ceny do |
|---|---|---|---|
| buhaje | 162 | 0.80 | 1.25 |
| woły | 140 | 0.96 | 1.39 |
| krowy | 96 | 0.80 | 1.15 |
| jałówki | 114 | 0.84 | 1.25 |
| cielęta | 633 | 1.20 | 2.04 |
| owce | 12 | — | |
| barany | | | |
| świnie | 649 | 1.50 | 2.06 |
| świnie bite | | 2.00 | 2.40 |

Przebieg targu: Spęd średni, popyt słaby. Ceny bez zmian.

### MYSŁOWICE OD 31 PAŹDZIERNIKA DO 7 WRZEŚNIA

| spęd | sztuk | | ceny od | ceny do |
|---|---|---|---|---|
| buhaje | 104 | | 1.19 | 1.30 |
| woły | 60 | | 1.17 | 1.25 |
| krowy | 950 | | 1.13 | 1.23 |
| jałówki | 103 | | 1.15 | 1.23 |
| cielęta | 224 | | — | — |
| owce | 257 | | — | — |
| świnie | 2370 | I | 1.96 | 2.07 |
| | | II | 1.75 | 1.95 |
| | | III | 1.60 | 1.74 |
| | | IV | 1.50 | 1.59 |

Przebieg targu: Targ ożywiony.

### LWÓW, OD 1 DO 8 LISTOPADA

ceny za 1 kg.

| spęd | | żywej wagi od | żywej wagi do | mięsa od | mięsa do |
|---|---|---|---|---|---|
| woły | — | — | — | 1.40 | 2.20 |
| buhaje | 40 | 0.95 | 1.20 | 1.40 | 2.20 |
| krowy | 569 | 0.75 | 1.25 | 1.40 | 2.20 |
| jałówki | 14 | 1.05 | 1.25 | 1.40 | 2.20 |
| cielęta | 622 | 1.15 | 1.15 | 1.70 | 2.40 |
| barany | — | — | — | 1.00 | 1.40 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| świnie mięsne | — | — | — | 1.70 | 2.10 |
| świnie tuczne | — | — | — | — | — |

### POZNAŃ, DNIA 11 LISTOPADA

Targowisko Miejskie. Urzędowe Sprawozdanie targowe Komisji notowania cen. Spędzono wołów 92, stadników 197, krów 410, sztuk bydła 699, świń 2085, cieląt 661, owiec 287, razem zwierząt 37321. Płacono za 100 kg. żywej wagi (Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi): Bydło: woły pełnom. wytucz. nieoprzęg. 130 — 136, mięsiste tuczone mł. do 3 lat 120 — 126, mięs. tucz. starsze 90 — 104, stadniki: wytucz. pełnomięs. 116 — 126, tucz. mięsn. 106 — 114, nietucz. dobrze odżyw. starsze 90 — 104, miernie odżywione 76 — 84, krowy: wytucz. pełnomięsiste 132 — 142, tuczone mięsiste 116 — 128, nietucz. dobrze odżywione 96 — 104, miernie odżywione 70 — 80, świnie: pełnom. od 120 — 150 kg. żywej wagi 162 — 170, pełnom. od 100 — 120 kg. żywej wagi 154 — 160, pełnom. od 80 — 100 kg. żywej wagi 148 — 152, mięsiste świnie ponad 80 kg. 130 — 140, maciory i późne kastraty 136 — 140, bekonowe 140 — 150, prosięta za parę 144 — 150. Przebieg targu spokojny. Świnie lubelskie ponad 150 kg. płacono 174 — 192 za 100 kg.

### G D A Ń S K.

Gdański urzędowy targ bydlęcy z dnia 11 listopada
(Ceny w guldenach za 50 kg. żywej wagi):
(1 G. = zł. 1.73)

Spęd: 32 szt. wołów; 143 szt. buhajów; 226 szt. krów; 122 szt. cieląt; 164 szt. owiec; 2275 szt. świń.

A. Woły:

a) wytucz., o najw. wart. rzeźnej, młodsze 41 — 43; b) pełnomięsiste, młodsze 34 — 37.

B. Buhaje:

a) młodsze, pełnom. o najwyższej wart. rzeźnej 38 — 40; b) pełnomięsiste lub wytuczone 33 — 36; c) mięsiste 27 — 30.

C. Krowy:

a) młodsze, pełnom. o najwyż. wart. rzeźnej 35 — 37; b) pełnomięsiste lub wytuczone 28 — 31; c) miesiste 20 — 23.

D. Jałówki:

a) pełnom., wytucz., o najwyż. wart. rzeźnej 41 — 43; b) pełnomięsiste 34 — 37; c) mięsiste 27 — 30.

E. Młodzież:

miernie odżywiane 22 — 25.

Cielęta:

a) doppelendery 68 — 71, b) najlepiej tuczone ssaki 68 — 71, c) średnio tuczone ssaki 57 — 60, d) liche ssaki 25 — 30.

Owce:

a) tuczone jagnięta i młodsze skopy 43 — 45, b) średnio odżywiane owce i skopy 37 — 40, c) mięsiste owce i skopy 30 — 32.

Świnie:

a) tłuste ponad 150 kg. żywej wagi 55 — 56, b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. 52 — 53, c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. 48 — 55, d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. 46 — 47, g) maciory 46 — 48, świnie bekonowe 46 — 47.

Przebieg targu spokojny.

## RYNKI ZAGRANICZNE

### AUSTRJA.

### WIEDEŃ DNIA 7 LISTOPADA.

Sprawozdanie z Hal Targowych.

Dowóz bitego towaru w ciągu ubiegłego tygodnia wynosił: 25 wagonów świń; 10 wag. cieląt; 9 wag. mięsa wołowego; 3 wag. mięsa wieprzowego.

Uzyskiwano: za świnie bite z Polski S. 2.00 — 2.45; za cielęta 1.70 — 2.30.

Tendencja na świnie mocniejsza; na cielęta spokojna.

### WIEDEŃ, DNIA 10 LISTOPADA

Sprawozdanie z Targu bydła rogatego

Dowóz dzisiejszy wynosił 2230 sztuk, z czego 14 szt. na targ kontumacyjny.

Poszczególne kraje dostarczyły:

| | |
|---|---|
| Austrja | 637 szt. |
| Węgry | 536 „ |
| Czechosłowacja | 127 „ |
| Jugosławja | 73 „ |
| Rumunja | 818 „ |
| Polska | — |

Spęd obejmował: 1295 szt. wołów, 522 buhajów, 413 krów.

Płacono w szyl. za 1 kg. ż. w.: woły 1.00 — 2.05; buhaje 1.00 — 1.45; krowy 0.90 — 1.50; chudźce 0.70 — 0.95.

Przebieg targu. Przy słabych obrotach utrzymały się w ogólności zaledwie ceny z poprzedniego tygodnia, w niektórych wypadkach towar był o 5 groszy tańszy.

### WIEDEŃ, DNIA 11 LISTOPADA.

Sprawozdanie z Targu trzody chlewnej.

Dzisiejszy dowóz na targowicę wynosił: 11.034 szt. świń mięsnych, 4974 szt. świń tłuszczowych; razem 16.008 szt. świń.

W porównaniu z poprzednim tygodniem spęd był większy o około 1.000 sztuk.

Poszczególne kraje dostarczyły:

| | mięsne | tłuszczowe |
|---|---|---|
| Austrja | 874 | |
| Węgry | 264 | 1182 |
| Jugosławja | 1341 | 3733 |
| Rumunja | 1132 | 39 |
| Polska | 7374 | — |
| Niemcy | | |
| Danja | 49 | |
| Litwa | | |

Dowóz świń z Polski zwiększył się o około 300 sztuk. Również nieznacznie wzrosły dowozy z innych krajów, jedynie Rumunja powiększyła dowóz o 800 sztuk. Natomiast dowóz towaru tłuszczowego z Węgier wykazał spadek o 500 sztuk. Z Niemiec i tym razem nie dostarczono żadnego towaru.

Przebieg targu był znowu bardzo słaby szczególnie na towar mięsny, który w stosunku do poprzedniego tygodnia stracił 5 — 10 groszy na cenie. Towar tłuszczowy utrzymał się bez zmiany.

Płacono za świnie mięsne polskie S. 1.65 — 1.90, wyjątkowo S. 2.00. Towar tłuszczowy notował S. 1.65 — 1.70.

### CZECHOSŁOWACJA

### PRAGA, DNIA 10 LISTOPADA.

W porównaniu z tygodniem poprzednim dowóz świń z Polski do Czechosłowacji wykazał nadwyżkę o około 3.000 sztuk.

W tygodniu sprawozdawczym dostawiono z Polski do Pragi 8.890 szt., na prowincję 1.416 szt.; razem 10.306 szt.

Przebieg targu był znowu bardzo słaby.

Ceny zniżkowały o 60 do 70 hal. na towarze lekkim. Towar ciężki utrzymał się przy cenach z poprzedniego tygodnia.

Płacono za towar lekki polski Kc. 7.25 — 8.00, za bagowy Kc. 8.00 — 8.75.

Dowóz bydła rogatego zmniejszył się o około 40 sztuk. Do Pragi przywieziono 153 sztuk, na prowincję 66; razem 219 sztuk.

Dowóz cieląt bitych z Polski wynosił tylko 1 wagon.

## NIEMCY.

### BERLIN, DNIA 10 LISTOPADA.

Sprawozdanie z Centralnej Targowicy mięsnej.

Przy normalnej podaży rynek mięsa wieprzowego miał przebieg spokojny.

Specjalne gatunki były poszukiwane.

Rynek mięsa zagranicznego nie był zadowalający.

Płacono w markach niem. za 50 kg. bitej wagi (100 Mk. = 212.80 zł.):

| | |
|---|---|
| a) świnie uboju miejscowego | Mk. 84 — 89 |
| b) świnie uboju prowincjonalnego | „ 79 — 83 |
| c) świnie zagraniczne (lochy z Danji) | „ 67 — 68 |

### BERLIN, DNIA 11 LISTOPADA

Sprawozdanie z Targowicy żywca.

Dzisiejszy spęd na targu trzody chlewnej wypadł obficie. Przebieg targu był spokojny, pod koniec obroty osłabły. Ceny zniżkowały częściowo na wszystkie gatunki. Zwierzęta doborowe wszystkich gatunków uzyskały ceny powyżej notowań. Pod koniec targu zakupiono większe partje dla celów wysyłkowych.

Dowieziono na targowicę 14759 szt. świń, oprócz tego wprost do rzeźni 1011 szt. świń, oraz świń zagranicznych 1001 szt.

Notowano w markach niem. za 50 kg. ż. w.:

| | | |
|---|---|---|
| świnie ponad 150 kg. | a) | Mk. 63 — 65 |
| od 120 — 150 kg. | b) | „ 63 — 65 |
| 100 — 120 kg. | c) | „ 61 — 65 |
| 80 — 100 kg. | d) | „ 57 — 60 |
| 60 — 80 kg. | e) | „ 53 — 56 |
| lochy | g) | „ 55 — 57 |

### CENY NA 12 NAJWIĘKSZYCH TARGACH TRZODY W RM. za 50 kg. ż. w. (od 3 do 7 listopada 1930 r.).

Berlin 64 — 66; Hamburg 65 — 66; Kolonja 67 — 70; Dortmund 67 — 69; Frankfurt n./M. 65 — 67; Mannheim 66 — 67; Stuttgart 62 — 63; Monachjum 55 — 60; Lipsk 66 — 67; Drezno 61 — 62; Wrocław 58 — 59; Magdeburg 63 — 67.

Cena przeciętna 63 — 65; w poprzednim tygodniu 59 — 61.

## FRANCJA.

### PARYŻ, DNIA 8 LISTOPADA.

Sprawozdanie z Centralnych Hal Targowych.

WOŁOWINA. Dowozy znaczne. Popyt dość ożywiony. Ceny poprzednie utrzymały się bez zmian.

CIELĘCINA. Sprzedaż ożywiona. Ceny utrzymane.

BARANINA. Dowóz normalny. Sprzedaż dość ożywiona.

WIEPRZOWINA. Sprzedaż ożywiona. Ceny utrzymały się bez większych zmian.

Notowania we frankach francuskich za 1 kg. mięsa (100 fr. = 35 zł.):

Wołowina:

| | I-a | II-a | III-a |
|---|---|---|---|
| ćwiartki przednie | — — — | 8.70 — 9.70 | 7.00 — 8.60 |
| „ tylne | 12.00 — 13.50 | 11.00 — 12.40 | 8.00 — 10.90 |
| Cielęcina | 14.00 — 16.00 | 12.20 — 13.90 | 9.50 — 12.10 |
| Baranina | 15.50 — 17.50 | 13.00 — 15.40 | 9.50 — 12.90 |
| Świnie bite | od 8.00 do 11.20. | | |

### RYNEK MIĘSNY W STRASBURGU

(Sprawozdanie Konsulatu R. P.)

OD 27 PAŹDZIERNIKA DO 8 LISTOPADA 1930.

A. TARGOWISKO.

| | sprzedano sztuk | ceny za 100 kg. mięsa | Prowenjencja |
|---|---|---|---|
| wołów | 88 | 1240 — 1280 | Francja |
| krów | 166 | 940 — 1280 | „ |
| byków | 66 | 1080 — 1120 | „ |
| cieląt | 986 | 1400 — 1760 | „ |
| trzody chlewnej | 238 | 1000 — 1050 | „ |
| owiec | 149 | 1400 — 1520 | „ |

B. RZEŹNIA.

| | ogółem ubito sztuk | Ceny I kat. | II kat. | III kat. | |
|---|---|---|---|---|---|
| wołów | 353 | 1140 | 1040 | 980 | |
| krów | 577 | | | | |
| byków | 225 | 1340 | 1280 | 1160 | |
| cieląt | 1203 | 1340 | 1280 | 1160 | |
| trzody chlewnej | 480 | 980 | 960 | 880 | |
| owiec | 195 | 1400 | 1340 | 1280 | 860 |

Przeciętna waga: tow. żywy 92; trzody chlewnej: tow. bity 72.

C. DOWÓZ TOWARU BITEGO.

| | sztuk | prowenjencja |
|---|---|---|
| krów | 29 | Francja |
| cieląt | 107 | „ |
| owiec | 27 | „ |
| trzody chlewnej | 2491 | przeszło 2000 sztuk z Niemiec, 60 szt. z Holandji reszta z Francji |

D. UWAGI.

TRZODA CHLEWNA. W początkach okresu sprawozdawczego (dwa tygodnie) zaznaczyła się silna obniżka cen spowodowana obfitemi dowozami z Niemiec. W końcu ostatniego tygodnia jednak dowozy z Niemiec znacznie się zmniejszyły, ceny powróciły do dawnego poziomu, a tut. sfery gospodarcze spodziewają się nawet w najbliższym czasie poważnej zwyżki. W związku z tendencją zwyżkową, pojawił się znowu mały transport bitych świń z Holandji, a główny importer strasburski (p. H.) wyjechał po towar do Italji.

BYDŁO ROGATE. Poza zwyżką cen na cielęta, sytuacja rynku nie uległa żadnej poważniejszej zmianie. Dowozy żywca z Niemiec w dalszym ciągu obfite, ceny zrównoważone, tendencja wybitnie spokojna.

## WŁOCHY.

### MEDJOLAN, DNIA 3 LISTOPADA.

Spęd: bydło włoskie 400 szt.; węgierskie, rumuńskie, polskie — 1.100 szt.; cielęta żywe 877 szt.; bite 700 szt.

Ceny za 100 kg. żywej wagi w lirach (100 L. = 46.69 zł.):

Bydło krajowe:

| | | |
|---|---|---|
| woły | I-a | 440 — 490 |
| | II-a | — |
| jałówki | I-a | 400 |
| | II-a | 470 |
| krowy tłuste | I-a | 330 |
| | II-a | 380 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| krowy chude I-a | | 250 | |
| II-a | | 280 | |
| cielęta I-a | | 570 | |
| II-a | | 700 | |

Bydło zagraniczne:

| | węgierskie | rumuńskie | polskie |
|---|---|---|---|
| woły | 300 — 470 | 330 — 410 | |
| jałówki | 320 — 460 | | 310 — 350 |
| krowy tłuste | 320 — 380 | | |
| buhaje | 360 — 410 | | |
| cielęta bite | 530 — 650 | | |

Tendencja spokojna.

## DANJA.

### KOPENHAGA, DNIA 10 LISTOPADA

Oficjalne notowania targu mięsnego (za 100 kg. w koronach duńskich, 1 Kr. = 2.38 zł.):

| | I-a | II-a | III-a |
|---|---|---|---|
| woły | 105 — 115 | 90 — 100 | 75 — 85 |
| krowy młode | 80 — 90 | 70 — 75 | |
| krowy stare | 55 — 60 | 40 — 45 | 25 — 30 |
| buhaje | 80 — 90 | 70 — 75 | 65 — 70 |
| cielęta | 75 — 105 | 80 — 90 | 60 — 75 |
| świnie (spęd 1521 szt.): | | | |
| świnie młode | 105 — 115 | 95 — 100 | |
| lochy | 60 — 70 | 50 — 55 | |

Tendencja słaba.

## AMERYKA.

### CHICAGO, DNIA 8 LISTOPADA.

(Ceny rozumieją się w dolarach amer. za 1 centnar amer. t. j. 45 i jedna trzecia kg.):

| | |
|---|---|
| smalec na grudzień | 10,80 |
| smalec na styczeń | 10,40 |
| smalec na marzec | 10,45 |
| słonina | 14,50 |
| świnie lekkie | 9.00 — 9,20 |
| świnie ciężkie | 9,00 — 9,25 |

## WĘDLINY

### CENY WĘDLIN W BUDAPESZCIE

(według danych Konsulatu)

Ceny w pengö. 1 pengö 1.56 zł.

| | |
|---|---|
| 1. Kiełbasa wędzona 1-a | 1 kg. 3.00—4.00 |
| 2. Kiełbasa wędzona 2-a | 1.60—2.80 |
| 3. Kiełbasa myśliwska | 3.20—4.00 |
| 4. Szynka wędzona, surowa tylna miejsc. | 3.00—5.00 |
| 5. Szynka wędzona, surowa przednia miejsc. | 2.80—3.20 |
| 6. Szynka wędzona ,surowa, tylna z prow. | 2.80—4.00 |
| 7. Szynka wędzona surowa przednia z prowincji | 2.60—3.20 |
| 8. Słonina wędzona | 1.90—2.20 |

### CENY WĘDLIN W MEDJOLANIE

(wg. danych Konsulatu gen.)

Ceny w lirach włoskich 1 (jeden lir) = 46.78 groszy polskich.

| | |
|---|---|
| 1. Mortadela | 10.00—11.50 |
| 2. Salami | 16.00—18.00 |
| 3. Kiełbasa sucha Cacciatore (myśliwska) | 15.00—17.00 |
| 4. Boczek solony | 6.80— 7.00 |
| 5. a) Szynka surowa | 14.50—16.50 |
| b) Szynka wędzona gotowana z kością | 10.50—11.50 |
| 6. a) Słonina | 6.30— 6.50 |
| b) słonina krajowa | 6.60— 690 |

### CENY WĘDLIN W WIEDNIU

(według notowań Marktamt der Stadt Wien)

Ceny w S. austr. 1 S. = zł. 1.25

Ceny hurtowe:

| | |
|---|---|
| 1. Serwulatki | 2.90— 3.35 |
| 2. parówki | 4.30— 5.15 |
| 3. mortadela | 3.15— 3.25 |
| 4. kiełbasa paryska | 3.40— 3.60 |
| 5. kiełbasa krakowska wyrabiana w Wiedniu | 4.80— 5.40 |
| 6. kiełbasa polska wyrabiana w Wiedniu | 4.40— 4.80 |
| 7. salceson zwykły | 2.00— 2.45 |
| 8. salceson lepszy | 3.60— 4.20 |
| 9. salami węgierskie | 9.20—10.00 |
| 10. szynka gotowana (w detalu) | 10.00—12.00 |
| 11. kiełbasy końskie | 1.40— 2.80 |

# RYNEK BEKONOWY

## OSTATNIE WIADOMOŚCI Z RYNKU ANGIELSKIEGO.

### Ceny bekonu na Giełdzie Londyńskiej w dniu 7 listopada 1930 r.

| | Za 1 cent. ang. w shl. |
|---|---|
| Bekon irlandzki | 86 — 102 |
| „ duński | 70 — 74 |
| „ szwedzki | 71 |
| „ holenderski | 65 — 71 |
| „ kanadyjski | nienotowany |
| „ estoński | 67 — 68 |
| „ łotewski | 65 — 66 |
| „ polski | 61 — 65 |
| „ rosyjski | 60 — 63 |

**W zeszłym tygodniu nie było żadnych zmian w notowaniach giełdowych.**

**Wbrew wszelkim oczekiwaniom, spodziewana zniżka cen na bekony, z powodu ponownego zwiększenia uboju duńskiego, nie nastąpiła.**

**W zeszłym tygodniu ubój duński wyniósł 129.611 sztuk, wobec czego należy się spodziewać zwiększonych dostaw w tym i przyszłym tygodniu. Pocieszającym faktem jest to, że zwiększone dostawy przybędą na rynek w tym czasie, kiedy handel detaliczny jest ożywiony i w składach niema zapasów.**

**W każdym bądź razie, pewna zniżka cen nie jest wykluczona.**

Ubój holenderski w zeszłym tygodniu wyniósł 14.560 sztuk. Ubój szwedzki — 9.400 sztuk.

Dostawy za zeszły tydzień przedstawiają się następująco:

Z Danji 57.846 bal. z których 29.051 bal. przybyło do Londynu. **Z Polski 6.226 bal. z których 4.303 bal. przybyło do Londynu.**

| | |
|---|---|
| Do Londynu przybyło ze Szwecji | 2.440 bal. |
| Do Londynu przybyło z Holandji | 3.232 bal. |
| Do Londynu przybyło z Węgier | 100 bal. |

Urząd Wojewódzki Krakowski
L. Rol. I. 152/30.

# OBWIESZCZENIE WOJEWODY KRAKOWSKIEGO
## O KONKURSIE OFERT NA WYDZIERŻAWIENIE PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU PRZETWORÓW MIĘSNYCH W DĘBICY, POWIAT ROPCZYCE

Ogłaszam niniejszem konkurs ofert na wypuszczenie w dzierżawę Zakładu Przetworów Mięsnych w Dębicy, z zachowaniem poniżej wyrażonych warunków:

1. Przedmiotem dzierżawy jest rzeźnia, stanowiąca własność Skarbu Państwa o zdolności uboju do 80.000 sztuk materjału rzeźnego rocznie, bekoniarnia obliczona na przerób roczny do 50.000 sztuk trzody chlewnej, masarnia oraz elektrownia o wydajności do 500.000 kilowatów rocznie. Zakład powyższy mieści się na placu ogrodzonym, wielkości około 3 ha przy stacji kolejowej Dębica, posiada własną bocznicę kolejową i potrzebne budynki przemysłowe oraz mieszkalne, o powierzchni zabudowanej około 4.600 m.², i przedstawia wartość szacunkową w sumie 3.200.000 zł.

2. Do głównych warunków wydzierżawienia należy:

a) termin dzierżawy 10-letni;

b) wykupienie przez dzierżawcę zapasów materjałów i produktów w stanie surowca i przerabianie według własnych Skarbu Państwa kosztów ich nabycia i przerobu uwidocznionych w bilansie na dzień 1-go stycznia 1931 r.;

c) zobowiązanie się dzierżawcy do uboju i przerobu trzody chlewnej wyłącznie produkcji krajowej z tem, że dzierżawca obowiązany jest do uboju tygodniowo conajmniej 800 sztuk trzody chlewnej oraz do eksportu z tychże 800 sztuk tygodniowo w postaci bekonów — przy zapewnieniu niezbędnej ciągłości wysyłania conajmniej 400 sztuk trzody chlewnej. Celem dopełnienia obowiązku stałego exportu bekonów w ilości odpowiadającej conajmniej 400 sztukom trzody chlewnej tygodniowo zobowiązany jest dzierżawca do zakupywania conajmniej 30% całego zapotrzebowania materjału rzeźnego w powiatach: Ropczyce, Pilzno, Mielec, Kolbuszowa, Dąbrowa, Tarnów, Rzeszów, Tarnobrzeg, Opatów, Sandomierz i Janów Lubelski. Urząd Wojewódzki może z zobowiązania tego zwolnić dzierżawcę w wyjątkowych wypadkach np. rozpowszechnienia chorób zaraźliwych i t. p.;

d) przejęcie przez dzierżawcę wszelkich praw i obowiązków wynikających z umów zawartych przez Zakład z odbiorcami prądu i Magistratem m. Dębicy w sprawie dostarczania prądu z elektrowni Zakładu;

e) wysokość czynszu dzierżawnego nie niższa niż 50.000 złotych w złocie rocznie, płatnych z góry w półrocznych ratach;

f) dzierżawca winien złożyć kaucję w wysokości trzyletniego czynszu czyli conajmniej w sumie 150.000 zł. w gotówce lub obligacjach meljoracyjnych, wzgl. innych papierach pupilarnych, albo też dostarczyć na powyższą sumę gwarancję instytucji uznanych przez Urząd Wojewódzki w Krakowie za zasługujące na zaufanie, o ile Urząd Wojewódzki w Krakowie uzna te gwarancje za odpowiednie.

3. Do konkursu mogą przystąpić osoby fizyczne lub prawne, posiadające fachowe kwalifikacje w osobach ofertanta lub przewidywanego kierownika przedsiębiorstwa oraz dysponujące kapitałem obrotowym w wysokości 500.000 zł. Kwalifikacje fachowe i finansowe winny być potwierdzone dowodami piselnnemi.

4. Zgłoszenia winny być złożone do dnia 10-go grudnia 1930 r. włącznie w Wydziale Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie za pokwitowaniem lub listem poleconym, w ostatnim wypadku miarodajna jest data stempla pocztowego.

5. W pisemnej ofercie winna być wymieniona wysokość ofiarowanego czynszu dzierżawnego oraz zobowiązanie do przyjęcia wszystkich warunków, wymienionych w niniejszem ogłoszeniu oraz zawartych we wzorze umowy dzierżawnej.

6. W celu obejrzenia przedmiotu dzierżawy należy zwracać się do dnia 8-go grudnia 1930 r. włącznie do Wydziału Rolnictwa Urzędu Wojewódz. w Krakowie dla uzyskania odpowiedniego zezwolenia.

Plany rzeźni, wzór umowy dzierżawnej, umowy obciążające rzeźnie a przekazywane nowemu dzierżawcy, mogą być przeglądane w Wydziale Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie w godzinach od 10-tej do 14-tej do dnia 8-go grudnia 1930 r. włącznie.

7. Oferta winna być złożona w zalakowanej kopercie i zawierać wyrażenie zgody ofertanta na wszystkie warunki przetargowe zawarte w niniejszem obwieszczeniu i we wzorze umowy dzierżawnej. Do oferty winno być załączone zaświadczenie Kasy Skarbowej o złożeniu do depozytu Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie sumy 5.000 zł. tytułem wadjum, które przypadnie na rzecz Skarbu Państwa, o ile kandydat wybrany na dzierżawcę nie zgłosi się do Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie i nie spisze umowy w okresie tygodnia od zawiadomienia go o przyznaniu dzierżawy.

8. a) Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15 grudnia 1930 r. o godzinie 12-tej w Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie;

b) o wyniku konkursu ofertanci będą zawiadomieni przez Urząd Wojewódzki w Krakowie w okresie 4 tygodni od terminu otwarcia ofert;

c) kandydata na dzierżawcę z pośród ofertantów zatwierdza Minister Rolnictwa. Ministrowi Rolnictwa służy prawo dowolnego wyboru lub odrzucenia kandydata na dzierżawcę z pośród ofertantów bez żadnych ograniczeń bez względu na zaofiarowane warunki;

d) ofertantom, którzy nie otrzymają w terminie 4 tygodni zawiadomienia o przyznaniu im dzierżawy, wadja zostaną zwrócone na ich żądanie.

Kraków, dnia 27 października 1930 r.

**Wojewoda:**
**(—) Dr. MIKOŁAJ KWAŚNIEWSKI.**

# Prenumerujcie i rozpowszechniajcie „Przegląd Mięsny"

**Warunki prenumeraty:** Miesięcznie — 4 zł.; kwartalnie — 12 zł.; półrocznie — 24 zł.; rocznie — 48

**Cena ogłoszeń:** $^1/_1$ str. — 350 zł.; $^1/_2$ str. — 175 zł.; $^1/_4$ str.; 90 zł.; $^1/_8$ str.; — 50 zł. Ogłoszenia drobne za wiersz 1 milimetrowy, szerokości 1 łamu 1 złoty. Ogłoszenia na ostatniej stronie o 50% drożej. Przy kilkorazowem ogłoszeniu rabat.

**Wydawcy: Syndykat Polskich Eksporterów Trzody i Bydła oraz Polski Związek Bekonowy**

**Redaktor odpowiedzialny: JAROSŁAW LITWINOWICZ**

Drukarnia Artystyczna, Nowy-Świat 47, tel. 635-80 i 635-83.